

Ecologisch Onderzoek

Vervolgonderzoek boomgaard en opstallen
Het Burgje te Odijk

Eco-line

Ecologisch Onderzoek en –Advies
Frambozengarde 1
3992 KC Houten

Inhoud

I.	Opdracht	3
II.	Locatie.....	4
	A. Steen/Kerkuilen.....	4
	B. Vleermuizen	4
	C. Marterachtigen	5
	D. Huismussen	5
III.	Methode	6
	A. Steenuil	6
	B. Marterachtigen	6
	C. Vleermuizen	6
	D. Huismussen	7
IV.	Resultaat	8
	A. Steenuilen	8
	B. Marterachtigen	8
	C. Vleermuizen	8
	D. Huismussen	9
V.	Conclusie.....	10
VI.	Aanbeveling	11
VII.	Bijlagen	14
VIII.	Onderzoeksmomenten	17
IX.	Bouwkundige maatregelen ten behoeve van natuur	17
X.	Wet natuurbescherming	19
XI.	Ontheffing Wet natuurbescherming aanvragen	20
	A. Ontheffing nodig	20
	B. Dien verzamelaanvraag in bij omgevingsloket	20
XII.	AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING	21
XVI.	Algemene Literatuur	24

*Foto omslag: kersenhongerd Het Burgje vóór het rooien, 1-11-2016
(M. van Leeuwen)*

I. Opdracht

Op verzoek van de gemeente Bunnik, Singelpark 1, 3984 NC Odijk, onderzocht Eco-line tussen 1 april en 15 augustus 2017 de onder beschreven resterende bomen van de boomgaard en de te slopen opstallen van Het Burgje aan de Weteringsdijk te Odijk. De eigenaar (Projectontwikkelaar Explorius/Gemeente Bunnik) heeft begin 2017 een groot aantal bomen geroid t.b.v. het graven van proefsleuven voor archeologisch onderzoek en de geplande woningbouw (140 woningen).

Doel van het hier beschreven onderzoek is een uitgebreid ecologisch onderzoek naar het voorkomen van beschermde diersoorten op het terrein. Aanleiding is mede de Ecologische rapportage Natuurtoets Buurtschappen Odijk van bureau Eco Groen van 24 februari 2017 die de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, en steenuilen (*Athene noctua*) vaststelt. In aanvulling daarop is onderzoek gedaan naar het voorkomen van Boommarters (*Martes martes*) (en mogelijk Steenmarter (*Martes foina*)) die sinds enkele jaren ook worden gemeld in de regio.

Voor de basisgegevens voor deze locatie van o.a. de Nationale Databank Natuur verwijzen wij dan ook naar bovengenoemd rapport van Eco Groen.

Wandelpad langs de boomgaard. Met o.a. hazelnoot, een rijk biotoop.

II. Locatie

De onderzoekslocatie aan de weteringsdijk en de exacte locatie van de te onderzoeken bomen is aangegeven door opdrachtgever middels de plankaarten van Stegehuis infra tekeningnr. 26201602-KAP-01 (1 en 2) van 29-10-2016. (Zie bijlagen.) Op deze kaart zijn op A1 formaat in principe alle bomen en hun nummers individueel terug te vinden.

Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Odijk. Het betreft circa 4 hectare hoogstamboomgaard en 2,5 hectare landbouwgrond en intensief grasland (zie figuur 1.1 en 1.2). Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door de Weteringsdijk en Vlowijker Wetering en aan de overige zijden door opgaand groen. Op het voormalige boerenerf Weteringsdijk 6/8 is diverse bebouwing aanwezig, waaronder de gemeentelijk monumentale krukhuisboerderij 't Burgje. Het erf wordt tijdelijk bewoond. 't Burgje is momenteel in gebruik als werkplaats.

Figuur 1.1 Ligging plangebied nabij Odijk (rood omlijnd).

Fauna

Er zijn vier mogelijke soortgroepen op het erf en boomgaard die nader onderzoek verdienen.

A. Steen/Kerkuilen

Bij ons onderzoek op 2 november troffen wij een nestkast voor de steenuil op het terrein aan. Er zijn historische waarnemingen van steenuilen bekend van het erf van Mokking (STONE-regiocoördinator).

B. Vleermuizen

Vleermuizen kunnen in gebouwen en onder losse boomschors en andersoortige spleten of holtes van bomen verblijven. Hier is aandacht aan besteed bij onderhavig onderzoek.

C. Marterachtigen

Er is geen hard bewijs is voor de aanwezigheid van marterachtigen op Het Burgje, maar ze kunnen er voorkomen. Deels leegstaande schuren en ongebruikte ruimtes zijn zeer geschikt voor steenmarters en bunzingen. Boommarters kunnen makkelijk vanuit de Raaphof Het Burgje bereiken. En jonge Boommarters zijn zeer mobiel. *Eco-line* trof de afgelopen jaren al twee maal een doodgereden Boommarter aan langs de provinciale weg naar Wijk bij Duurstede.

D. Huismussen

Huismussen broeden vaak onder daken en tussen balken van opstallen en zijn tegenwoordig ook beschermd vanwege achteruitgang van de aantallen.

Dode boommarter. Verkeersslachtoffer provinciale weg Werkhoven, augustus 2012 (M. van Leeuwen)

III. Methode

Methode van onderzoek

De locatie is tussen 1 april en 15 augustus 2017 zowel bij daglicht als 's-nachts meermaals bezocht (data; zie bijlagen).

NB: ten tijde van dit onderzoek waren er al heel veel bomen gerooid, en is er terreinverzet geweest ten behoeve van archeologisch onderzoek. Van de resterende fruitbomen is het onderhoud niet regulier uitgevoerd. Dit betekent dat er veel versturende en afwijkende ecologische factoren zijn geweest in de afgelopen twee seizoenen. Dit heeft ongetwijfeld invloed op de resultaten van dit onderzoek.

A. Steenuil

Het voorkomen van steenuilen is beoordeeld door fysieke inspectie van de aanwezige nestkast in de boomgaard en op 4 geschikte avonden met behulp van het afspelen van geluidsoptnamen van de roep van de steenuil. Dit is een geaccepteerde methode om steenuilen te inventariseren (STONE, Handleiding broedbiologisch onderzoek steenuil 2011). Het is bekend dat deze methode niet 100% betrouwbaar is, zeker bij lage dichtheden maar ze geldt toch als 'best beschikbare'. Er komen steenuilen voor in de regio, maar hiervoor is de categorie 'lage dichtheden' van toepassing.

Het onderzoek is telkens met intervallen uitgevoerd van zonsondergang tot ruim een uur daarna.

Tijdens het onderzoek is de aanwezige nestkast geopend en is gelet zowel sporen als op de mogelijkheid van fysiek aanwezigheid van steenuilen in de boomgaard.

Bij de nestkast is ook een automatische wildcamera (Reconyx HC-500 hyperfire camera-val) geplaatst.

B. Marterachtigen

Er zijn graafsporen in een van de twee lage schuurtjes. Het schuurtje zonder graafsporen was ten tijde van het onderzoek in gebruik als kippenhok. Door de bewoner werden geen verdwijnende kippen gemeld.

In het andere schuurtje werden automatische wildcamera's (Reconyx HC-500 hyperfire-cameravallen met kippenpoot en eieren als aas) geplaatst.

C. Vleermuizen

Kieren en scheuren die mogelijk onderdak zouden kunnen bieden aan vleermuizen, en onregelmatigheden van de stam zoals plakoksels zijn met behulp van een sterke led-zaklamp (Maglite) en met een flexibele endoscoopcamera onderzocht.

(Zie voor methode ook: vleermuisprotocol 2017.

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>)

Op drie avonden met weinig wind en temperaturen boven de 10 graden Celsius werden de opstallen en de directe omgeving daarvan binnen een straal van 10-15 meter gedurende minimaal 2 uur geobserveerd vanaf zonsondergang en de omgeving gescand met

een Petterson X-240 batdetector en Roland digitale opnameapparatuur. Daarbij ging de bijzondere aandacht uit naar in- of uitvliegende vleermuizen bij de te slopen bouwwerken.

D. Huismussen

Bij alle bezoeken is gekeken en geluisterd naar de mogelijke aanwezigheid en het gebruik door huismussen van de opstallen. Uiteraard is daarbij naar mogelijke nesten gezocht.

IV. Resultaat

A. Steenuilen

Bij dit vervolgonderzoek van het terrein vonden wij geen recente sporen meer van steenuilgebruik. Op geluid werd geen enkele maal gereageerd.

In de open kapschuur troffen we ook geen sporen van kerkuilen meer aan.

Er lag een veer van een ransuil in de boomgaard.

Op 11 augustus vloog een grotere uil over het restant van de kersenboomgaard, mogelijk een ransuil, maar zeker geen steenuil.

B. Marterachtigen

Er zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen.

Op de beelden van de cameravallen van 28 mei 2017 is alleen een konijn te zien in het lege schuurtje. De graafsporen zijn daarmee ook op konijnen terug te voeren.

Still van cameraval met konijn links op de foto

C. Vleermuizen

Wij vonden bij eerder onderzoek geen enkel spoor van vleermuisgebruik in de te rooien bomen. De fruitbomen zijn grotendeels te jong (lees: te dun) om holtes van enige ecologische betekenis te vertonen. De bomen zijn bovendien tot voor kort nog goed onderhouden volgens methodes die gangbaar zijn in de traditionele fruitteelt en er zit dus zeer weinig tot geen dood hout aan de bomen. Twee kersenvruchten vertoonden enkele plekken met losse schors (de nummers zijn op de kaart niet te lezen, maar aangetekend

door de veldmedewerker.) Onder de losse stukken schors waren echter geen vleermuisssporen te vinden.

Nader onderzoek met batdetector gedurende de zomer toont aan dat de boomgaard en de nu braakliggende stukken intensief bezocht worden door (Gewone) dwergvleermuizen (*pipistrellus spec.*) Op 11 augustus waren er permanent meerdere aanwezig die boven het terrein foerageerden. Er was nog een soort aanwezig waarvan de 'identiteit' niet met zekerheid kon worden vastgesteld. Enige binding van vleermuizen met de bebouwing werd echter niet gevonden.

Bij de gebouwen werden op geen enkel moment tijdens het onderzoek in- of uitvliegende vleermuizen waargenomen (hoewel de bouwkundige structuur hiervoor wel geschikt wordt geacht!).

De restanten van de boomgaard zijn echter aantoonbaar foerageergebied voor (dwerg)vleermuizen.

Vleermuizen jagen langs lijnvormige structuren die beschutting bieden bij harde wind en waarlangs ze zich kunnen oriënteren. De ruige stroken bieden daarnaast ook een rijk aanbod aan prooien.

D. Huismussen

Er zijn bij dit onderzoek geen huismussen in de directe omgeving van de bebouwing vastgesteld, noch nesten aangetroffen.

V. Conclusie

Op basis van onze bevindingen zijn er géén belemmeringen voor het slopen van de opstallen met inachtneming van algemene zorgplicht zoals beschreven in de natuurwetgeving.

Echter:

Voor de (resterende delen van de voormalige) boomgaard is door zowel Eco Groen, als Eco-line eenduidig aangetoond dat het een relevant foerageergebied voor vleermuizen is.

Omdat er niet meer geoogst is en valfruit ligt zullen er waarschijnlijk veel prooidieren voor vleermuizen, maar bijvoorbeeld ook voor marterachtigen, vossen en roofvogels en uilen aanwezig zijn. Zo trekken kersenspitten muizen aan.

Het verdwijnen van grote delen van de boomgaard zal van negatieve invloed zijn op de populatie van diverse predatoren in de omgeving.

NB: Door de ontstane verruiging en toename van de ondergroei van de boomgaard door het braakliggen zal de natuurwaarde over het afgelopen jaar zeer waarschijnlijk hoger zijn geworden dan voorheen.

Uit de Natuurtoets Buurtschappen Odijk, Eco Groen:

“Vleermuizen. Foerageergebied en vliegroute”

Het plangebied is geschikt als foerageergebied aanwezig voor vleermuissoorten als Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis (Bügelhajema 2010, NDFF 2016). Tijdens het aanvullende onderzoek zijn er enkele foeragerende Gewone dwergvleermuizen vastgesteld rond het opgaand groen aan de westzijde van het plangebied (Weteringsdijk).

Ook zijn de aanwezige lijnvormige elementen als bomenrijen en meidoornhagen geschikt als vliegroute voor Gewone dwergvleermuis (Bügelhajema 2010). De lijnvormige elementen blijven behouden en worden zelfs versterkt en doorgetrokken. Er gaat wel (tijdelijk) foerageergebied verloren. Het betreft echter niet onmisbaar foerageergebied omdat in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de vorm van oppervlaktewater, singels, opgaande beplanting en tuinen. Daarnaast gaat het foerageergebied in het plangebied niet geheel verloren. Zo blijft een deel van de boomgaard bestaan, komt er beplanting in vorm van tuinen terug en worden nieuwe watergangen aangelegd. Er zijn tijdens het aanvullende onderzoek ook geen belangrijke vliegroutes en foerageergebied vastgesteld.

VI. Aanbeveling

Eco-line is, in tegenstelling tot Eco Groen, van mening dat beplanting van stadstuintjes **geen** volwaardig alternatief vormt voor de huidige foerageermogelijkheden voor vleermuizen. De huidige trend om grote delen van tuinen te voorzien van verharding, aanplant van exotische tuinplanten en particulier (= ondeskundig en vaak 'overgebruik') gebruik van onkruid- en insectenbestrijding (zoals bijvoorbeeld tegen de buxusmot) zijn een erkende bedreiging van wilde fauna (zoals de huismus!)

Daarbij zal binnen de bebouwing sprake zijn van straat- huis- en tuinverlichting waarvan bekend is dat dit een negatieve invloed heeft op nachtdieren zoals vleermuizen en hun prooien.

(Website: 'Licht op Natuur' van o.a. NIOO)

We adviseren dan ook om in het kader van de Wet Natuurbescherming 1017 een ont-heffing voor de rooi- en bouwplannen aan te vragen bij de provincie! (zie bijlagen) Daarbij is het van belang om aan te geven wat er wordt ondernomen om schade aan biotoop van beschermde dieren te beperken dan wel te compenseren.

Mitigerende maatregelen kunnen bestaan uit de aanleg van een alternatief 'natuurgebied' en/of aanplant van een nieuw stuk boomgaard met bijbehorende windsingel(s) in de nabijheid van de huidige locatie. Of zoals hieronder beschreven het 'opwaarderen' van de aangrenzende perenboomgaard.

Veiligstelling/onderhoud van die boomgaard op lange termijn (> 10 jaar) is daarbij wel van belang.

De gemeente doet daarvoor het volgende voorstel:

Aan de westzijde van de Weteringsdijk, aansluitend aan het plangebied (ter hoogte van 4 Rood gearceerd op plantekening) is een perceel aanwezig in eigendom van de gemeente. (ruim 1 ha). Dit perceel bestaat uit een verwaarloosde hoogstamboomgaard met peren waaruit in de loop der tijd een aantal bomen door ouderdom en mogelijk gebrek aan onderhoud zijn verdwenen. Hier kunnen de open plekken worden opgevuld met nieuwe hoogstam-appelbomen. Een aanvulling met appels van verschillende streekassen met uiteenlopende rijpingperiodes kan beschouwd worden als een verrijking van de biotoop ter plaatse. Eigenlijk een aanwinst voor heel veel verschillende dieren, zowel vogels als insecten en daarmee dus ook als foerageergebied voor vleermuizen

Voordeel van de soort appel ten opzichte van de peer is bovendien dat een appel zachter hout heeft waardoor eerder holle bomen ontstaan en insecten makkelijker de boom kunnen binnendringen/onder de schors kunnen komen. Bijvoorbeeld Wilgenhoutrups is zo'n soort en tevens een relevante voedselbron voor zowel vleermuizen (vlinder) als mogelijk steenuilen (rups).

Langs hetzelfde perceel is een strook grond tussen sloot en heg van ca. 900 m² die jaarlijks wordt ingezaaid met bloemen en kruiden voor insecten. De verwachting is dat de toevoeging van bloemen en andere kruiden een toename van insecten op het perceel teweeg brengt.

Op de ontwikkellocatie wordt als waterberging (nr. 8 op plantekening) een aantal waterpartijen gegraven waarbij ook natuurvriendelijke oevers worden aangelegd. Hiermee zal de biodiversiteit toenemen voor plant en dier. (Dans) muggen zijn een relevante voedingsbron voor sommige vleermuissoorten.

Tevens is er overleg geweest met de projectontwikkelingsmaatschappij over het toepassen van diervriendelijke maatregelen bij/in/aan de nieuwbouwwoningen. (Zie bijlagen).

Plantekening

Eco-line is van mening dat, indien deze geplande maatregelen zorgvuldig en tijdig worden gerealiseerd, geen ernstige ecologische schade ontstaat en voor enkele soorten mogelijk zelfs een verbetering van de leefsituatie optreedt.

NB: Vanuit de algemene zorgplicht ten aanzien van wilde fauna dient tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met mogelijk toch voorkomende dieren. Verplaatsing van dieren is gebonden aan ontheffingen en dient door een ecologisch bureau te worden uitgevoerd.

Drs. M.C.J. van Leeuwen

Eco-line

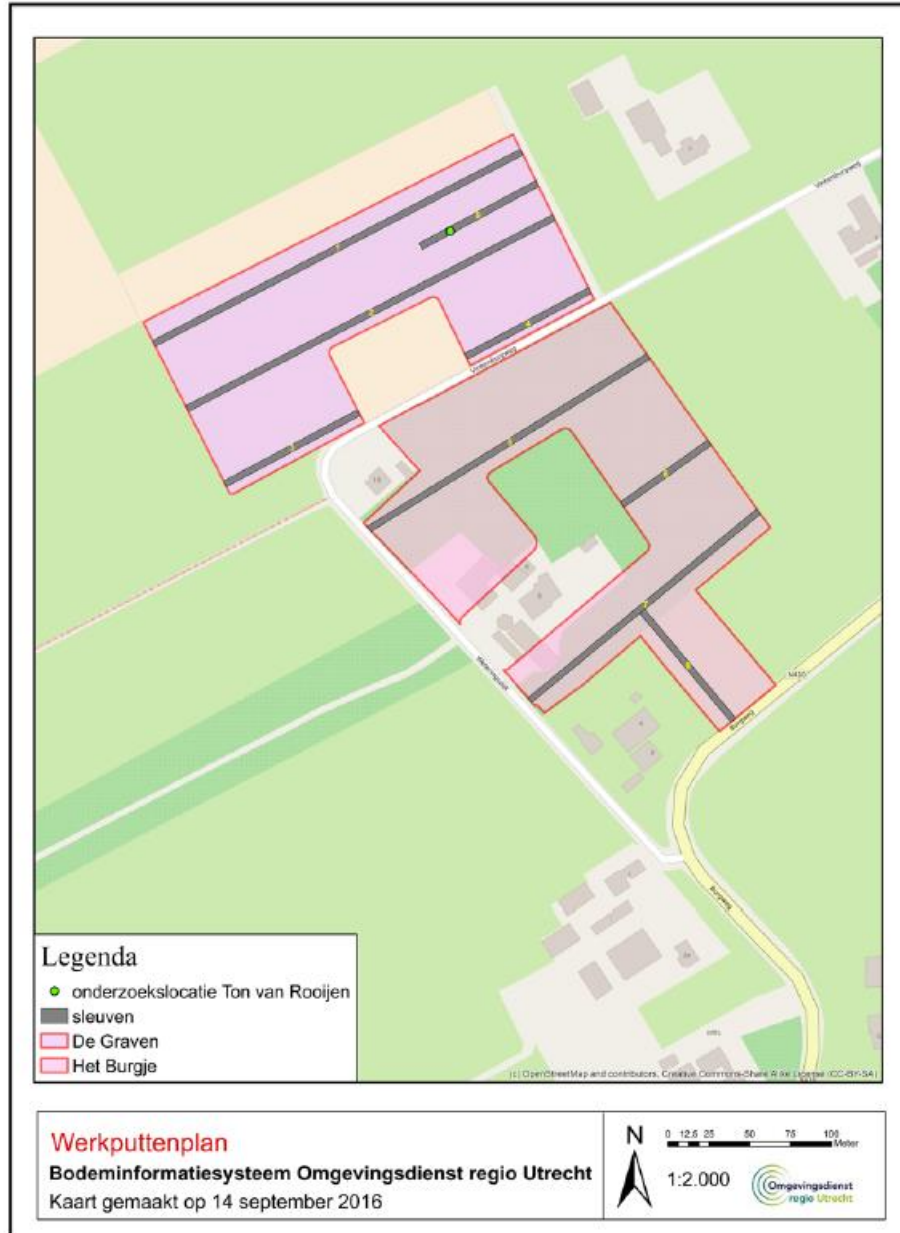
Houten, 22 september 2017

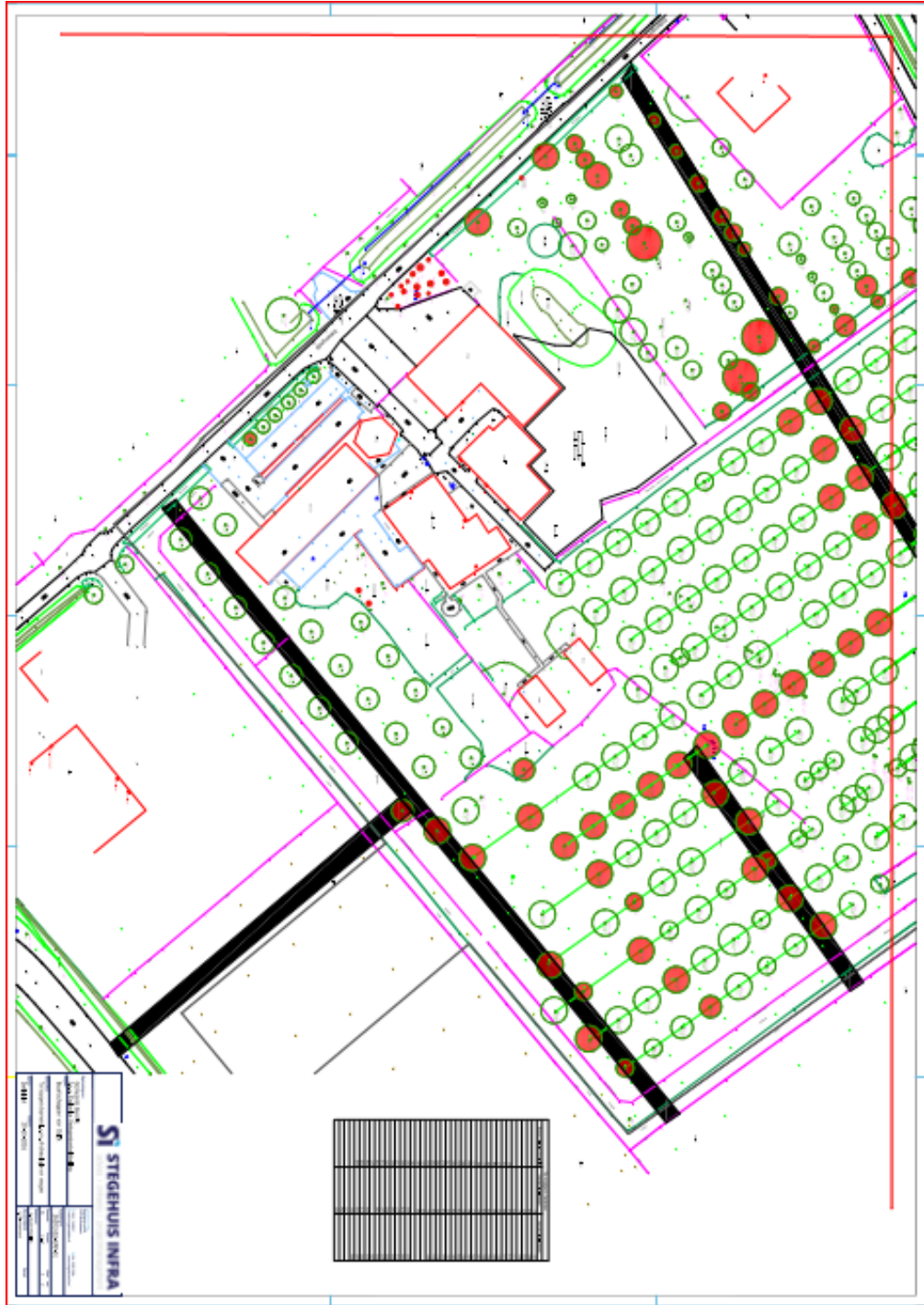
Eco-line@hetnet.nl

VII. Bijlagen

Odijk, Het Burgje, gemeente Bunnik. Een Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van Proefsleuven (IVO-P).

BIJLAGE 7: PUTTENPLAN

VIII. Onderzoeksmomenten

Het onderzoek werd beïnvloed door uitstel in verband met veel regen en wind o.a. in juli.

Vleermuisonderzoek steeds vanaf 15 minuten voor zonsondergang tot minimaal 2 uur daarna.

Data

21-05-2017	Inventarisatie bij daglicht, sporenonderzoek en inspectie steenuilnestkast
26/28-05-2017	Plaatsing camera's, steenuil- en vleermuisonderzoek
06-06-2017	Vleermuisonderzoek + steenuilgeluid
03-07-2017	Vleermuisonderzoek + steenuilgeluid
11-08-2017	Vleermuisonderzoek + steenuilgeluid

IX. Bouwkundige maatregelen ten behoeve van natuur

In overleg met Nijhuis Bouw BV is voorgesteld om de volgende bouwkundige aanpassingen ten behoeve van wilde diersoorten/natuur aan de architect voor te leggen:

- voor de volgende soorten nestkasten plaatsen/inbouwen:
 - o Mussen
 - o Gierzwaluw
 - o Roodstaart
 - o Vleermuizen

- *Aanleiding: GPR score 8,5*
- *Algemene toelichting:*
 - o *nestkasten niet achter groen plaatsen.*
 - o *per (aangewezen) kopgevel één type nestkast aanbrengen*
 - o *Als de kasten per gevel verdeeld zijn zullen wij dat voorstel ter controle bij Eco-line voorleggen.*

- Mussen
 - o Leverancier: http://www.schwegler-natur.de/portfolio_1408366639/sperlingskolonie-1-sp-2/
 - o Zuid/zuid-oost gevel
 - o Max. 5 kasten per gevel
 - o Boven 1^e verdieping

- Gierzwaluw
 - o Leverancier: http://www.schwegler-natur.de/portfolio_1408366639/mauersegler-nistkastenfamilie-typ-nr-17/
 - o Min. 4 mtr boven maaiveld

- Zuid/ zuid-oost gevel
- Min 5 per gevel

- Vleermuizen
 - Zuid/zuid-oost gevel
 - Meerdere kasten per gevel
 - Leverancier: <https://www.nistkasten-hasselfeldt.de/fledermauskaesten/fledermaus-einbaustein-80x240mm.html>

- Roodstaart
 - Zuid/zuid-oost gevel
 - 1 stuk per gevel
 - Leverancier: http://www.schwegler-natur.de/portfolio_1408366639/nist-einbausteine-3/?lang=en

Tevens plan om een insectenhotel in de boomgaard neer te zetten (zie bijgaande foto). Deze zouden dan gemaakt kunnen worden m.b.v. Reinaerde en in de boomgaard geplaatst. Dit is nog t.z.t. nader te bepalen.

Voorbeeldfoto van een insectenhotel

X. Wet natuurbescherming

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming krijgt u alleen als u aantoonst dat de instandhouding van de aanwezige soorten niet in gevaar komt. U toont dit aan als:

- uit onderzoek blijkt dat de soort zich op de locatie kan handhaven, ook op de langere termijn;
- het natuurlijk verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd gaat worden;
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van de soort op lange termijn in stand te houden.

Voor Europees beschermde en overige soorten wordt geen afbreuk gedaan aan het streven om de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor Europees beschermde soorten wordt de instandhouding op plaatselijk en regionaal populatieniveau bekeken. Voor de rest op landelijk populatieniveau.

Andere alternatieven mogelijk?

Bij vogels en overige (Europees) beschermde soorten moet u aantonen dat er geen andere alternatieven mogelijk zijn voor uw activiteit. Alternatieven zijn bijvoorbeeld:

- U renoveert een bestaand bedrijventerrein in plaats van een nieuw terrein aan te leggen.
- U kiest een andere locatie, waar geen negatieve effecten op beschermde soorten zijn te verwachten.
- U start op een ander moment in het jaar met de uitvoering van de werkzaamheden, bijvoorbeeld na het broedseizoen.

Belangentoets

Vanuit de Wet natuurbescherming geldt een derde toets voor ontheffingverlening. Dit houdt in dat de werkzaamheden waarvoor ontheffing is aangevraagd als belang in de wet genoemd staat. Denkt u bijvoorbeeld aan:

- bescherming van flora en fauna (bijvoorbeeld een natuurontwikkelingsproject)
- volksgezondheid of openbare veiligheid (bijvoorbeeld het verbreden van dijken tegen overstromingen of wateroverlast)
- dwingende redenen van groot openbaar belang (bijvoorbeeld de aanleg van een rijksweg, de aanleg van een grensoverschrijdend bedrijventerrein)
- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (bijvoorbeeld de aanleg van een ecoduct, weg, wijk of bedrijvenpark, de bouw of verbouwing van een pand)
- veiligheid van het luchtverkeer

Let op dat deze belangen voor vogels, Europees beschermde soorten en overige soorten, verschillend kunnen zijn.

XI. Ontheffing Wet natuurbescherming aanvragen

U heeft deze ontheffing nodig als u door uw werkzaamheden de wetgeving voor [\(zwaar\)beschermden soorten planten en dieren \(pdf, 257 kB\)](#) overtreedt. Het is onder andere verboden om beschermden diersoorten opzettelijk te verstoren, te verwonden of te doden, eieren te vernielen, verblijfplaatsen (waaronder foerageergebieden en rustplekken op vlieg- en migratieroutes) te vernielen of te beschadigen en om groeiplaatsen van beschermden plantensoorten te vernielen.

A. Ontheffing nodig

Wilt u werkzaamheden uitvoeren waarvan beschermden soorten nadelige gevolgen ondervinden dan kunt u een ontheffing van de Wet natuurbescherming aanvragen. Raadpleeg eerst de [Toelichting aanvraagformulier Wet natuurbescherming \(pdf, 204 kB\)](#) voordat het u [aanvraagformulier](#) gaat invullen. Alleen met een ontheffing mag u aan de slag.

B. Dien verzamelaanvraag in bij omgevingsloket

Soms heeft u voor de voorgenomen activiteit ook toestemming van andere partijen nodig. Als u gaat bouwen heeft u bijvoorbeeld ook een bouwvergunning nodig. U kunt dan uw verzamelaanvraag in één keer indienen bij het [Omgevingsloket Online](#).

Als u wilt weten of u ontheffing nodig heeft kunt u contact opnemen met team VVN.

XII. AANVRAAGFORMULIER WET NATUURBESCHERMING

Doel van het formulier

Dit formulier wordt gebruikt voor het indienen van meldingen of het aanvragen van de toestemmingen in het kader van de Wet natuurbescherming bij de provincie Utrecht. Het betreft meldingen/toestemmingen in het kader van soortenbescherming, gebiedsbescherming en bescherming van bossen/houtopstanden.

Indienen van het formulier kan digitaal middels DigiD of E-herkenning. Tevens kunt u het formulier per post sturen. U krijgt dan een PDF uitdraai van uw invoer. Deze kunt u digitaal per mail zenden aan servicebureau@provincie-utrecht.nl of per post sturen.

Als u ervoor kiest om uw rechten voor de Wet natuurbescherming in het kader van soorten en gebieden vast te laten leggen middels een Verklaring Van Geen Bedenkingen (VVGB), als onderdeel van een Omgevingsvergunning, dient u te kiezen voor het 'post-formulier'. U kunt dit formulier dan digitaal voegen bij uw aanvraag voor een Omgevingsvergunning. De gemeente / omgevingsdienst kan dit formulier gebruiken voor de aanvraag van een VVGB.

Of de verscheidene onderdelen van de Wet natuurbescherming voor uw geplande activiteit van toepassing zijn dient u zelf te controleren. U vindt informatie over beleid en uitvoering van de wet, de Verordening natuur en landschap provincie Utrecht 2017 en de bijbehorende regeling op de [website van de provincie Utrecht](#). Het is mogelijk dat geen, één of meerdere onderdelen op uw activiteiten van toepassing zijn.

Toon informatie over toe te voegen bijlagen

XIII. Toe te voegen bijlagen

Voor het aanvragen van de verscheidene onderdelen heeft u in ieder geval de volgende informatie nodig:

Soortenbescherming:

- Jachtakte en/of grondgebruikersverklaring bij ontheffingsverzoek voor beheer/schadebestrijding EN/OF Quicksan, nader onderzoek en activiteitenplan (inclusief alternatievenafweging) bij ontheffingsverzoek tot doden, verstoren, vernielen van leefgebied, vernielen van broed- of rustplaats.
- Kaart 1:25.000
- Wanneer u voor méér dan 25 beschermde soorten een ontheffing van een verbodsbepaling aanvraagt, dan moet u een bijlage toevoegen waarin u per soort aangeeft voor welke verbodsbepaling u ontheffing aanvraagt.

Gebiedsbescherming (stikstof):

- AERIUS-berekening voor bewijs vergunningplicht.
- AERIUS-berekening (als dit van toepassing is en als anders dan voorgenoemd is)

benodigde ontwikkelingsruimte.

- Bewijsstukken uitgangssituatie(s) (bestaande Natuurbeschermingswetvergunning/Omgevingsvergunning met VVGB óf feitelijke situatie¹⁾)
- Tekening en toelichting beoogde situatie.
- Machtiging van de opdrachtgever als de aanvrager niet de opdrachtgever is.

Gebiedsbescherming (niet stikstof effecten):

- Tekening en toelichting uitgangssituatie op referentiedata (zie helptekst).
- Tekening en toelichting beoogde situatie.
- Machtiging van de opdrachtgever als de aanvrager niet de opdrachtgever is.

Bescherming van houtopstanden (kapmelding en aanvragen gerelateerde ontheffingen):

- Beplantingsplan
- Kaart van gebieden waarvoor ontheffing wordt gevraagd en/of kaart met tijdelijke aanplant.

¹⁾ *Maximale situatie tussen 1 januari 2012 en 31 december 2014, binnen milieuvergund recht. Zowel een bewijsstuk voor de maximale situatie als een bewijsstuk voor het milieuvergund recht is benodigd.*

XIV.

Het formulier tussentijds opslaan

U heeft de mogelijkheid om het formulier tussentijds op te slaan. Zo kunt u het invullen er van onderbreken om later weer verder te gaan.

Om dit te doen klikt u in het formulier op de knop 'Tussentijds bewaren'. U ontvangt dan een code waarmee u uw (deels) ingevulde formulier later weer kunt openen om verder te gaan met invullen.

Vanwege deze functie wordt u na de onderstaande keuze voor een ondertekensversie eerst gevraagd of u een nieuw formulier wilt starten of een opgeslagen formulier wilt openen.

XV.

Keuze voor soort ondertekening van het formulier

De provincie Utrecht ontvangt uw aanvraag bij voorkeur digitaal ondertekend. Hiermee kan uw aanvraag sneller in behandeling worden genomen dan bij ondertekening op traditionele wijze met een natte handtekening.

Kies hieronder hoe u het formulier wilt ondertekenen.

LET OP A.U.B.: Door de grote omvang van het formulier en afhankelijk van de snelheid van uw internetverbinding, kan het even duren voordat het formulier is geladen in uw browser.

Particulier

Als particulier kunt u kiezen voor ondertekening met DigiD.

[Ondertekenen met DigiD](#)

Bedrijf of organisatie

Als ondernemer of organisatie kunt u kiezen voor ondertekening met eHerkenning als u beschikt over een signeermiddel met **beveiligingsniveau 2+**

eHerkenning

Meer informatie over het aanvragen van een eHerkenningmiddel vindt u op de [website eherkenning.nl](http://www.eherkenning.nl)

[Ondertekenen met eHerkenning](#)

Alternatief

Wanneer u niet kunt ondertekenen met DigiD of eHerkenning (2+) kunt u als alternatief het ingevulde formulier na het invullen naar uzelf laten versturen.

U kunt het formulier dan zelf afdrukken, met de hand ondertekenen en het per post naar ons te versturen.

[Ondertekenen met de hand](#)

XVI. Algemene Literatuur

Amfibieëngids van Europa
Atlas van de Nederlandse zoogdieren;	Nollert, A. en C. Nollert
Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van
Laar, C. Smeenk & J. B. M. Thissen,	Tirion, Baarn, 2001
KNNV Utrecht, 3e druk 1992
Atlas van Nederlandse vleermuizen;	Limpens, H. J. G. A., K. Mostert &
W. Bongers,	KNNV Utrecht 1997
Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in
Nederland; basisrapport met voorstel voor de
Rode Lijst;	Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G.
Groen, J.P.M. Witte & D. Bal,	Gorteria 26 (4): 85-208. 2000.
De Nieuwe Vlindergids;
De Orchideeën van Nederland;
Flora van de Lage Landen;
Habitattypen;
Handboek Natuurdoeltypen;	Tolman & Lewington,
Kreuz & Dekker
J. Marijnissen,
Janssen, J. en Schaminee, J.
Bal, D., H.M. Beije, M. Fellingier, R.
Haveman, et al.,
Van Harxen, R. & Stroeken, P.	Tirion, Baarn 1994
Sechel & Kreuz, Landgraaf 2000
Tirion, Baarn 2000
KNNV, Utrecht 2003
Ministerie van LNV, 's-Gravenhage 2001
Handleiding broedbiologisch onderzoek
Steenuil.
Handleiding Ecologisch Onderzoek, onderdeel
flora en fauna;
Herkenning van Nederlandse vleermuissoor-
ten
Meerjarenprogramma Uitvoering Soortenbe-
leid 2000-2004; | Provincie Utrecht,

H. Limpens & H. Hollander

Ministerie van LNV | STONE steenuilen overleg Nederland,
Heiloo, 2011.
Provincie Utrecht, 2002.

Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoog-
dierbescherming 2001
Ministerie van LNV, 's-Gravenhage, 2000. |
| Rode lijst van bedreigde en kwetsbare zoog-
dieren in Nederland;
Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels;
Soorten van de Habitatrichtlijn
Sprinkhanen en Krekels, Veldgids;
Topografische Inventarisatieatlas voor Flora
en Fauna van Nederland
Veerkracht. Hoe de kerkuil terugkeerde in
Midden-Nederland
Veldgids Nederlandse Flora;
Vleermuizen in en om het Huis | Lina, P. H. C. & G. van Ommering,

Vogelbescherming, en anderen,
Janssen, J. en Schaminee, J.
Kleukers, R. en R. Krekels
Huigen, P. en Vogel, R.

Marc van Leeuwen et al

Henk Eggelte, | 1994

Tirion, Baarn 2005
KNNV, Utrecht 2004
KNNV Utrecht 2004
Vogelbescherming, Zeist 2007

Wergroep Kerkuilen Utrecht en West
Betuwe, Houten 2012
KNNV, Utrecht 2000
Stichting Landschapsbeheer Gelderland –
VZZ |
| Vlinders en Rupsen;
Vogels van Europa;
Waarnemen en Herkennen van Amfibieën en
Reptielen in het Veld; | Thomas Ruckstuhl,
Lars Jonsson,
Lenders et. al., | Tirion, Baarn 1995
Thieme, Baarn 1994
RAVON, Nijmegen 1993 |